

30/08/2023

2023-2024 wordt het Schooljaar van het Nederlands

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts wil van 2023-2024 het schooljaar van het Nederlands maken en pakt daarvoor uit met een resem nieuwe maatregelen. Er komen extra middelen, voor onder meer scholen die veel leerlingen hebben met een andere thuistaal, voor nieuwe flexteams die scholen komen ondersteunen in hun taalbeleid en voor een verbeterde Taalscreening. Maar er komen ook een aangescherpt beleid: zo gaat Weyts verduidelijken dat het Nederlands niet alleen in de klas de enige voertaal is, maar ook op de speelplaats, tijdens oudercontacten en tijdens buitenschoolse activiteiten. “Nederlands is de sleutel. Het is de sleutel die alle kinderen en jongeren nodig hebben om toegang te krijgen tot schoolse kennis en tot onze samenleving”, zegt Weyts. “Het is ook de sleutel om onze onderwijskwaliteit weer op te krikken. Als we inzetten op Nederlands, dan zetten we in op meer kansen en meer kwaliteit. We gaan nu meer mogelijkheden én meer middelen voorzien om Nederlands te leren. Maar we willen ook de hele samenleving mobiliseren”.

Onderwijskwaliteit en een goede kennis van het Nederlands zijn nauw met elkaar verbonden: het één is niet mogelijk zonder het andere. Toch staan beide al vele jaren onder grote druk, zo blijkt uit elk (internationaal) onderzoek. Het aandeel van leerlingen met een andere thuistaal stijgt ook, wat zich zeker laat voelen in scholen waar Nederlands ondertussen voor een meerderheid van de leerlingen een vreemde taal is. Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts heeft daarom al sinds de start van deze regeerperiode sterk ingezet op Nederlands. Denk bijvoorbeeld aan de invoering van de verplichte Taalscreening in de 3de kleuterklas, nieuwe minimumdoelen in het secundair onderwijs die voor het eerst onder meer Nederlands prioritair behandelen, zomerscholen die remediëring combineren met sport en spel en de Vlaamse Toetsen die naast Wiskunde ook op Nederlands focussen. In het nieuwe schooljaar wil Weyts nog een versnelling hoger schakelen.

Weyts wil nu van 2023-2024 het schooljaar van het Nederlands maken en pakt daarvoor uit met een reeks extra maatregelen. Het gaat zowel om beleidsmaatregelen als om extra middelen. Zo voorziet Weyts structureel € 20 miljoen extra per jaar voor de scholen die veel leerlingen met een andere thuistaal hebben. Concreet krijgt elke lagere en secundaire school waar meer dan de helft van de leerlingen een andere thuistaal heeft € 250 extra voor elk van deze leerlingen. In totaal kunnen zo bijna 80.000 kinderen en jongeren extra ondersteuning krijgen. Er komen ook extra middelen voor zogenaamde ‘flexteams’ die vanuit het kenniscentrum Leerpunt vertrekken en scholen kunnen gaan ondersteunen bij het taalbeleid, voor campagnes om het Nederlands te promoten, voor de organisatie van een Taaltrofee en een groot dictee, en voor de verbetering van de Taalscreening die verplicht wordt afgenomen in de 3de kleuterklas. De Taalscreening wordt vanaf dit schooljaar digitaal, zodat die vlotter afgenomen kan worden, en Weyts maakt ook geld vrij om de screening adaptief te maken, zodat een meer individuele aanpak mogelijk wordt.

Het beleid zal nog sterker inzetten op Nederlands, Nederlands, Nederlands. Zo komen er onder meer nieuwe minimumdoelen voor het lager onderwijs en voor het eerst wordt daar vastgelegd dat minstens de helft van de lestijd in dienst moet staan van Nederlands en wiskunde. Maar Nederlands is niet enkel iets voor tijdens de les: Weyts wil nu ook verduidelijken dat Nederlands ook de verbindende voertaal is op de speelplaats, tijdens oudercontacten en tijdens buitenschoolse activiteiten. Dat zal bevestigd worden in een nieuwe omzendbrief en in een charter dat Weyts wil afsluiten met de onderwijsverstrekkers. Het Talenplatform zal ook een campagne organiseren om het Nederlands op speelplaatsen, tijdens oudercontacten en tijdens buitenschoolse activiteiten te promoten. Zowel de huidige als de toekomstige leerkrachten krijgen meer en betere ondersteuning voor vakdidactiek Nederlands via professionalisering en via het kenniscentrum Leerpunt. Vlaanderen zet ook in op een Leesoffensief, dat gebaseerd is op een soortgelijk initiatief in Ierland. In Ierland is het gelukt om met een 10-jaren plan het tij te keren door sterk te focussen op zowel lezen als op taal én door zoveel mogelijk partners te verenigen rond hetzelfde doel. Ondertussen is Ierland een van de sterkste stijgers in het internationale PIRLS-onderzoek naar begrijpend lezen: Vlaanderen volgt nu dat voorbeeld. “Wat Ierland kan, kunnen wij ook”, zegt Weyts.

“Het Nederlands is de maïzena van onze samenleving: het is wat ons bindt en samenhoudt”, zegt Weyts. “Op school is het dan weer het vak dat alle andere vakken mogelijk maakt. We willen nu iedereen mobiliseren rond het cruciale belang van Nederlands. Scholen moeten en kunnen dit niet alleen doen: we vragen ook aan ouders om hun verantwoordelijkheid op te nemen en maximaal te kiezen voor het Nederlands. Zo geven ze veel meer kansen aan hun kinderen”.

Maatregelen voor het Nederlands

- Charter met de onderwijsverstrekkers over het belang van Nederlands
- Nederlands op de speelplaats, tijdens oudercontacten en buitenschoolse activiteiten
- Extra middelen voor scholen met veel leerlingen die thuis een andere taal spreken
- Opstellen van ‘te bereiken’ minimumdoelen Nederlands voor het kleuteronderwijs
- Extra ondersteuning voor kleuterscholen die deze minimumdoelen niet bereiken
- Ontwikkelen van nieuwe minimumdoelen lager onderwijs met focus op o.a. Nederlands
- Ontwikkelen van nieuwe minimumdoelen 1ste graad secundair, focus op o.a. Nederlands
- Versterking van de KOALA-Taalscreening, die digitaal en gedifferentieerd wordt
- Lancering ‘Taaltrofee’ die excellentie in het Nederlands stimuleert en beloont
- Lancering ‘Lage Landen-wedstrijd’ voor leerlingen uit Vlaanderen en Nederland
- Oproep voor de organisatie van een ‘groot dictee’ voor leerlingen uit het 6de leerjaar
- Initiatieworkshops ‘debatteren’ voor leerlingen van het 5de en 6de leerjaar
- Onderwijsinspectie bekijkt bij elke doorlichting het taalbeleid Nederlands
- Communicatiecampagne over het belang van Nederlands
- Inspiratiegids Taalstimulerende Activiteiten in schoolvakanties + buitenschoolse opvang
- Starttoets Nederlands in de educatieve bacheloropleiding (+ remediëringspakket op maat)
- Versterking vakdidactiek Nederlands in de educatieve bacheloropleiding
- Focus op taalintegratietrajecten in de prioritaire nascholing van 2023-2024

- Bevraging bij leerkrachten 1ste leerjaar over de taalkennis van hun leerlingen
- Via de Kwaliteitsalliantie zetten we in op minder invulboeken (en dus meer schrijven)
- Via het Leesoffensief willen we samen met veel partners de leesvaardigheid aanscherpen
  - ⇒ Ontwikkeling van een sterk aanbod van 'rijke' (= kwalitatieve) teksten en lesmateriaal
  - ⇒ Projecten (interactief) voorlezen voor kleuters en leerlingen van het 1ste leerjaar
  - ⇒ Auteursresidenties in het beroeps- en technisch onderwijs
  - ⇒ Uitreiken van boekenpakketten
  - ⇒ Samenwerking met de VRT voor een 'Voorleesclub' (on tour)
  - ⇒ Samenwerking met de VRT voor een nieuw kleuterprogramma (klankenverwerving)
  - ⇒ Podcasts waarbij bekende Vlamingen leestips geven aan pubers
  - ⇒ Leesscan: instrument waarmee scholen hun leesonderwijs kunnen verbeteren
  - ⇒ Campagne 'Vrienden voor het lezen'
  - ⇒ Jaarlijkse Vlaanderen Leest-dag

Contact:

Michaël Devoldere, woordvoerder Ben Weyts, 0484/14.08.19